

Yttrande

S, M, L, C, KD

2021-03-31

2.2.13

Yttrande angående redogörelse för vissa personalförhållanden och förebyggande arbete inom individ-och familjeomsorgen 2019 och 2020

Yttrandet

Att antalet tidsbegränsade anställningar har ökat och antalet tillsvidareanställningar samtidigt har minskat bland socialsekreterarna är en bekymmersam utveckling som kräver en närmare undersökning och fokus på frågan i de nya socialnämnderna. 2020 och 2021 unika år med omorganisation och global pandemi som påverkar verksamheten, som gör det svårt att dra några enkla slutsatser. De nya nämndernas organisation är helt ny och det tar tid innan allt är på plats. I en omorganisation så kan det även uppstå engångskostnader som inte ska drabba den reguljära verksamheten och riskera att skapa kostnader i framtiden. Satsningar på egen personal och tillsvidareanställningar kan även minska framtida kostnader för exempelvis köpt vård.

Samtidigt som det är viktigt att iaktta budgetdisciplin för verksamheterna och sparsamhet med gemensamma skattemedel är det angeläget att ekonomiska justeringar med anledning av den nya nämndorganisationen görs genomtänkt och utan negativa konsekvenser för medborgarna. Alliansen och Socialdemokraterna har gemensamt lagt ett förslag om riktade stödåtgärder med anledning av den nya skatteprognosen, där ramarna för socialnämnderna förstärks. Denna förstärkning borde kunna användas så att socialnämnderna kan ha en mer långsiktigt fokus på bemanningsfrågor och på vad som är viktigt i verksamheten, istället för kortsiktiga besparingar som skulle riskera att frammana negativa långsiktiga effekter.

Yrkande

Demokraterna

2021-03-11

Ärende nr 2.2.5

Yrkande angående – Redogörelse för vissa personalförhållanden och förebyggande arbete inom individ- och familjeomsorgen

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att i samarbete med socialförvaltningarna fortsätta arbetet med att kartlägga, säkerställa och redovisa det förebyggande sociala arbetet med barn och familjer i den nya organisationen. Utfall och resultat ur ett individperspektiv ska vara i fokus.

Yrkandet

Det är viktigt att fortsätta arbetet och även kartläggningen av förebyggande insatser. Att utvärdera de insatser som görs är en del i det kvalitativa arbetet.

En gynnsam utveckling är direkt avgörande för barn där socialtjänstens arbete kan bidra till ett jämlikt samhälle för att säkra barns rätt till liv och utveckling.

Att arbeta förebyggande är inte bara en vinst ur ett ekonomiskt perspektiv utan av stor betydelse för barn och familjer.

Det som framkom i redovisningen kommer vi fortsatt följa och agera på i respektive socialnämnd. Vi har även lagt ett yrkande i kommunstyrelsen om att säkerställa kortsiktiga och långsiktiga förbättringar kring *”Förhållandena inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården avseende förutsättningarna att leva upp till gällande lagstiftning”* Diarienummer 0858/20.

Yrkande

(Vänsterpartiet, Miljöpartiet)

2021-02-26

Ärende nr 2.2.1

Reviderat 2021-03-03

Yrkande angående – Redogörelse för vissa personalförhållanden och förebyggande arbete inom individ- och familjeomsorgen 2019 och 2020.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen med en redovisning av omständigheter kring minskat förebyggande socialt arbete med barn och familjer, strängare bedömningar vid myndighetsutövning och uteblivna insatser till berättigade som är av budgetrelaterad orsak.

I kommunfullmäktige:

1. Socialnämnderna får i uppdrag att ta fram en plan för att omvandla tidsbegränsade anställningar för socialsekreterare till fasta anställningar.
2. Socialnämnderna får i uppdrag att inrätta en gemensam bemanningsenhet med tillsvidareanställd personal.

Yrkandet

Av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande framgår att antalet tillsvidareanställda socialsekreterare har minskat mellan åren 2019–2020. Under samma tidsperiod har istället antalet tidsbegränsat anställda ökat. På helheten konstateras då att det inte skett några större neddragningar av socialsekreterare.

Genom att ersätta fast personal med vikarier sker en besparing på fasta kostnader. Genom att ersätta fast personal med tidsbegränsat anställda luras man att tro att det blir billigare. Men siffrorna visar på effekten. Omsättningen av socialsekreterare är oroväckande hög även om den minskat något mellan 2019 och 2020.

Om vi tittar på bilderna så är sjukfrånvaron 8,1%, personalomsättningen 9,3% och personalrörligheten 6,4% för 2020. Utöver det vet vi att uttaget av föräldraledighet i yrkesgruppen socialsekreterare ligger runt 10% enligt det underlag som presenterats i utredningen gällande förhållandena inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården. Sammantaget blir det en stor mängd vakanser som uppstår, och som vad det verkar, ersätts med visstidsanställd personal. Det innebär också att många socialsekreterare och personalgrupper konstant får nya arbetskamrater, många gånger unga och oerfarna i yrket vilket kräver mycket av de mer erfarna socialsekreterarna. Genom att i högre grad fastanställa personal istället för att ta in vikarier ser vi

rödgrönrosa istället att det finns möjligheter att ge en bättre kontinuitet för både personalen och klienter. Att inrätta en gemensam bemanningsenhet för de fyra socialnämnderna med tillsvidareanställd personal ser vi som ett litet steg på vägen för att förbättra situationen.

Stycket i tjänsteutlåtandet som berör minskat förebyggande arbete ger en knapphändig information om nettokostnaderna som kan ses har minskat under åren 2019–2020. Men någon fördjupad diskussion ges inte med hänvisning till den omorganisation som genomförts under 2020.

Vidare är inte samtliga uppdrag beskrivna som kommunstyrelsen beslutade om. Det gäller de uppdrag som gäller strängare bedömningar vid myndighetsutövning och uteblivna insatser till berättigade som är av budgetrelaterad orsak. Vi kan därför inte mot den bakgrunden förklara uppdraget fullgjort utan önskar att stadsledningskontoret fortsatt arbetar med frågan och återkommer till kommunstyrelsen när samtliga delar är belysta.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-02-04

Diarienummer 0415/21

Handläggare

Britta Timan, Louise Odengard

Telefon:

E-post: britta.timan@stadshuset.goteborg.se,

louise.odengard@stadshuset.goteborg.se

Redogörelse för vissa personalförhållanden och förebyggande arbete inom individ- och familjeomsorgen 2019 och 2020

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Redogörelse för uppdrag från kommunstyrelsen 2020-11-11, § 927, gällande omständigheter kring personalförhållanden och förebyggande arbete inom individ- och familjeomsorgen 2019 och 2020 antecknas och förklaras fullgjort.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret redovisar i föreliggande tjänsteutlåtande uppdrag från kommunstyrelsen 2020-11-11 om att kartlägga nedskärningarna inom socialtjänsten genom att redovisa vissa personalförhållanden och förebyggande arbete inom individ- och familjeomsorgen 2019 och 2020.

Det kan konstateras att antalet tillsvidareanställda socialsekreterare sjunkit mellan 2019 och 2020 samtidigt som de tidsbegränsat anställda och bemanningen ökat. Sjukfrånvaron har ökat något under samma period. Sammantaget görs bedömningen att några större personalneddragningar inte gjorts mellan 2019 och 2020 för staden som helhet. Stadsledningskontoret föreslår att redovisningen antecknas och förklaras fullgjord.

Bedömning ur ekonomisk och ekologisk dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Socialtjänsten har ett viktigt uppdrag, att skapa trygghet och jämlikhet i samhället och förebygga sociala svårigheter. Socialtjänstens uppdrag på individnivå handlar dels om att ge råd och stöd i öppna former utan biståndsbeslut, dels om att ansvara för handläggningen inom ramen för myndighetsutövningen. Socialsekreteraren ansvarar för det praktiska genomförandet av socialtjänstens uppdrag. Försörjningsproblem är den vanligaste orsaken till att människor söker stöd från socialtjänsten. Men i uppdraget ingår också bland annat ansvar för att ta ställning till anmälningar om oro för att barn far illa. Barnkonventionen stadgar att alla barn har rätt till liv och utveckling (artikel 6). Med utveckling avses fysisk, psykisk, andlig, moralisk, psykologisk och social utveckling på ett sådant sätt att barnet förbereds för ett självständigt liv. När vårdnadshavare inte kan ta

ansvar för sina barn fullt ut behöver samhället stödja och skydda barn som annars riskerar en ogynnsam utveckling.

Att arbetet inom socialtjänsten bedrivs på ett rättssäkert och kvalitativt sätt har stor betydelse för att bidra till ett mer jämlikt samhälle och för säkra barns rätt till liv och utveckling.

Bilagor

1. Protokollsutdrag, kommunstyrelsen 2020-11-11, § 927

Ärendet

Stadsledningskontoret redovisar i föreliggande tjänsteutlåtande uppdrag från ks 2020-11-11 om att kartlägga nedskärningarna inom socialtjänsten genom att redovisa omständigheterna kring personalförhållanden och förebyggande arbete inom individ- och familjeomsorgen 2019 och 2020.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen gav den 11 november 2020 stadsledningskontoret i uppdrag att snarast återkomma till kommunstyrelsen med en redovisning av de faktiska omständigheterna kring:

- Indragna tjänster för socialsekreterare
- Minskat förebyggande socialt arbete med barn och familjer
- Strängare bedömningar vid myndighetsutövning
- Uteblivna insatser till berättigade som är av budgetrelaterad orsak
- Sjuktal och personalomsättning bland socialsekreterare

De delar som avser strängare bedömningar vid myndighetsutövning och uteblivna insatser av budgetrelaterad orsak är mycket svåra att besvara skyndsamt och kräver mycket omfattande arbetsinsatser inom individ- och familjeomsorgens samtliga områden. Den rådande situationen inom socialtjänstens område avseende den omorganisation som varit pågående har inte möjliggjort för stadsledningskontoret att genomföra dessa delar av uppdraget. Arbetet skulle behöva omfatta aktgranskningar, intervjuer med socialsekreterare och chefer samt i vissa delar ansvariga individutskott i tidigare nämnder.

Kommunstyrelsen har i juni 2020 gett stadsledningskontoret ett uppdrag gällande den sociala barn- och ungdomsvården som delvis tangerar detta uppdrag. Stadsledningskontoret gavs då uppdraget att skyndsamt utreda förhållandena inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården i staden med avseende på förutsättningarna att leva upp till den lagstiftning som finns för att tillgodose skydds- och vårdbehoven för utsatta barn. Utredningen bör ha särskilt fokus på de eventuella brister som kan finnas inom verksamheternas kapacitet att skyndsamt utreda eventuella missförhållanden vid orosanmälningar som myndigheten får sig till del. I uppdraget ingår också att lämna förslag på de åtgärder som konkret krävs för att garantera en hållbar socialtjänst.

Stadsledningskontoret redogjorde i tjänsteutlåtande daterat 2020-08-07 för förslag till inriktning för uppdraget. Uppdraget bedömdes vara omfattande och kompetens och underlag gällande HR, ekonomi och verksamhet samt brukarperspektivet bedömdes krävas i arbetet. Kommunstyrelsen godkände föreslagen inriktning 2020-09-02, § 691. Ärendet är anmält till kommunstyrelsens sammanträde 2021-03-03.

Redogörelse avseende personalförhållanden och förebyggande arbete inom individ- och familjeomsorgen

Anställda socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen

I nedanstående tabell redovisas antal anställda socialsekreterare inom hela individ- och familjeomsorgen inom respektive kategori under 2019 och 2020. Med bemanning avses antalet månadsavlönade i tjänst omräknat till heltid med hänsyn tagen till tjänstgöringsgrad och partiella tjänstledigheter.

Tabell 1, Antal anställda socialsekreterare inom respektive kategori samt bemanning under 2019 och 2020

SDN	Tillsvidare		Tidsbegränsad		Timavlönad		Bemanning		Samtliga	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Angered	309	312	9	22	13	13	269	289	331	347
Östra Göteborg	232	228	10	15	11	6	199	207	253	249
Örgryte-Härlanda	85	76	2	6	3	4	73	72	90	86
Centrum	66	66	2	8	1	1	61	64	69	75
Majorna-Linné	97	103	2	3	3	7	90	94	102	113
Askim-Frölunda-Högsbo	110	118	3	4	1		94	101	114	122
Västra Göteborg	118	115	2	4		2	105	108	120	121
Västra Hisingen	178	177	8	21	6	3	166	170	192	201
Lundby	99	106	1	2	1	2	88	95	101	110
Norra Hisingen	153	133	4	6	1	1	136	116	158	140
SDN Totalt	1 447	1 434	43	91	40	39	1279	1315	1 530	1 564

Sjukfrånvaro socialsekreterare inom hela individ- och familjeomsorgen

I tabellen redovisas sjukfrånvaron i procent för socialsekreterare inom hela individ och familjeomsorgen under 2019 och 2020.

Tabell 2, Sjukfrånvaro för socialsekreterare under åren 2019 och 2020 (%)

SDN	Total		1-14 dagar		>60- dagar	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Angered	7,3	9,6	2,6	3	4	5,5
Östra Göteborg	9,5	10,5	2,6	3,2	6,3	6,4
Örgryte-Härlanda	8,7	8,1	3,1	2,8	4,6	4,1
Centrum	5	5,6	2,7	2,2	1,8	3,2
Majorna-Linné	7,8	8,3	2,1	2,7	4,9	4,1
Askim-Frölunda-Högsbo	6,7	7,3	1,9	2,4	4,2	4,1
Västra Göteborg	6,3	6,8	1,9	2,9	3,6	3,3
Västra Hisingen	6,7	5,7	2,2	2,7	3,7	2
Lundby	6,6	5,6	2,6	2,6	3	2,3
Norra Hisingen	9,2	8,6	3	2,6	5,6	5,1
SDN Totalt	7,6	8,1	2,5	2,8	4,4	4,4

Omsättning av socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen

Nedanstående tabell visar personalomsättningen och personalrörligheten i procent, respektive förvaltning under åren 2019 och 2020. Med personalomsättning avses

anställda som börjat/slutat i kommunen, med personalrörlighet avses anställda som börjat/slutat mellan förvaltningarna.

Tabell 3, Personalomsättning och personalrörlighet för socialsekreterare under 2019 och 2020 (%)

SDN	Personalomsättning		Personalrörlighet	
	2019	2020	2019	2020
Angered	7,9	6,9	3,4	4,3
Östra Göteborg	14,2	9,1	4,6	4,8
Örgryte-Härlanda	7,1	2,4	3	2,4
Centrum	2,9	3,2	5,7	6,3
Majorna-Linné	13,1	13,5	4	4,2
Askim-Frölunda-Högsbo	14	9,9	5,6	5,4
Västra Göteborg	3,8	5,1	4,6	9,4
Västra Hisingen	9,2	12,5	2,9	7,4
Lundby	15,4	10	11,5	4
Norra Hisingen	13,3	2,6	7,3	5,8
SDN Totalt	11,1	9,3	5,5	6,4

Förebyggande socialt arbete med barn och familjer

Nedanstående indikatorer beskriver till någon del utvecklingen de senaste två åren.

Indikatorerna togs fram till budgetmålet 2019 ”Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla”. Det finns ingen självklar definition av förebyggande arbete som kan kopplas till verksamhetssystemet och förebyggande insatser erbjuds både som icke biståndsbedömda och biståndsbedömda. En djupare diskussion för att beskriva frågan ytterligare tillsammans med stadsdelsförvaltningarna har inte varit möjlig utifrån pågående omorganisation.

Tabell 4, Indikatorer, förebyggande socialt arbetet med barn och familjer

Indikator	2019	2020
Nettokostnad förebyggande insatser barn och unga som andel av nettokostnad barn och unga totalt (IFO, SDN), (%)	7,20%	6,90%
Nettokostnad fritidsgårdar, kronor per ungdom	1 838	1 891

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret har i uppdraget fokuserat på delarna gällande

- Indragna tjänster för socialsekreterare
- Minskat förebyggande socialt arbete med barn och familjer
- Sjuktal och personalomsättning bland socialsekreterare

Det kan konstateras att antalet tillsvidareanställda socialsekreterare sjunkit mellan 2019 och 2020 samtidigt som de tidsbegränsat anställda och bemanningen ökat. Sjukfrånvaron har ökat något under samma period. Sammantaget görs bedömningen att några större personalneddragningar inte gjorts mellan 2019 och 2020 för staden som helhet.

Gällande uppdragets delar avseende strängare bedömningar vid myndighetsutövning samt uteblivna insatser till berättigade som är av budgetrelaterad orsak har stadsledningskontoret gjort bedömningen att situationen med rådande omorganisation inom socialtjänsten inte gjort det möjligt att genomföra undersökningar av den karaktär som fodras för att söka svar i de ställda frågorna.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Yrkande från V och MP om att kartlägga nedskärningarna inom socialtjänsten

§ 927, 1363/20

Beslut

Enligt yrkande från D:

Stadsledningskontoret får i uppdrag att återkomma snarast med muntlig redogörelse om de faktiska omständigheterna kring:

1. Indragna tjänster för socialsekreterare
2. Minskat förebyggande socialt arbete med barn och familjer
3. Strängare bedömningar vid myndighetsutövning
4. Uteblivna insatser till berättigade som är av budgetrelaterad orsak
5. Sjuktal och personalomsättning bland socialsekreterare

Tidigare behandling

Bordlagt den 14 oktober 2020, § 852.

Handlingar

Yrkande från V och MP den 7 oktober 2020.

Yrkande från SD den 5 november 2020.

Yrkande från D den 6 november 2020.

Yttrande från M, L, C och KD den 1 september 2020.

Yttrande från S den 11 november 2020.

Yrkanden

Daniel Bernmar (V) och Marina Johansson (S) yrkar bifall till yrkande från V och MP den 7 oktober 2020. Vidare yrkar Marina Johansson (S) avslag på yrkande från SD den 5 november 2020 och yrkande från D den 6 november 2020.

Martin Wannholt (D) och ordföranden Axel Josefson (M) yrkar bifall till yrkande från D den 6 november 2020.

Jörgen Fogelklou (SD) yrkar bifall till yrkande från SD den 5 november 2020.

Propositionsordning

Ordföranden ställer propositioner på yrkandena och finner att Martin Wannholts och det egna yrkandet bifallits. Omröstning begärs. Ordföranden antecknar Martin Wannholts och det egna yrkandet som Ja-proposition i huvudvoteringen. Ordföranden ställer härefter propositioner på återstående yrkanden och finner att Daniel Bernmars och Marina Johanssons yrkande antagits som motförslag i huvudvoteringen.

Huvudvotering

Godkänd voteringsproposition: ”Ja för bifall till Martin Wannholts och Axel Josefsons yrkande och Nej för bifall till Daniel Bernmars och Marina Johanssons yrkande.”

Helene Odenjung (L), Martin Wannholt (D), Hampus Magnusson (M), Jessica Blixt (D), Emmyly Bönfors (C) och ordföranden Axel Josefson (M) röstar Ja (6).

Daniel Bernmar (V), Blerta Hoti (S), Karin Pleijel (MP), Marina Johansson (S), Grith Fjeldmose (V) och Jonas Attenius (S) röstar Nej (6).

Jörgen Fogelklou (SD) avstår från att rösta (1).

Kommunstyrelsen beslutar med ordförandens utslagsröst att bifalla Martin Wannholts och Axel Josefsons yrkande.

Protokollsanteckningar

Elisabet Lann (KD) antecknar följande till protokollet: Om jag hade haft rätt att rösta hade jag röstat Ja.

Representanterna från M, L, C och KD antecknar som yttrande en skrivelse från den 1 september 2020.

Representanterna från S antecknar som yttrande en skrivelse från den 11 november 2020.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret

Dag för justering

2020-12-02

Vid protokollet

Sekreterare

Mathias Sköld

Ordförande

Axel Josefson

Justerande

Daniel Bernmar